

บทคัดย่อ

- ชื่อภาคานิพนธ์ : การศึกษาผลกระทบของการรวมกลุ่มประเทศ ASEAN ทางด้านการค้า
ชื่อผู้เขียน : นางสาวโสมย์สุตา สดชื่น
ชื่อปริญญา : เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)
ปีการศึกษา : 2552
-

การศึกษาผลกระทบของการรวมกลุ่มประเทศ ASEAN ต่อภาคการค้า โดยใช้แบบจำลองแรงโน้มถ่วง (Gravity model) เพื่อศึกษาว่าระยะทางระหว่างประเทศส่งผลต่อการค้าระหว่างประเทศหรือไม่นั้น จากการศึกษาพบว่า ระยะทางระหว่างประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงจะส่งผลต่อภาคการค้าจากการพิจารณาโดยใช้วิธีทางเศรษฐมิติ สามารถพิสูจน์ได้ว่าระยะทางระหว่างประเทศส่งผลต่อการค้าระหว่างประเทศที่เกิดขึ้น สำหรับงานวิจัยนี้ คือ มูลค่าการนำเข้าสินค้าของประเทศไทย กับประเทศต่างๆ ที่อยู่ทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่มภูมิภาค ASEAN

ทั้งนี้ นอกเหนือจากการศึกษาในเรื่องระยะทางระหว่างประเทศส่งผลต่อการค้าระหว่างประเทศตามที่ตัวแบบจำลองแรงโน้มถ่วงนั้น ได้เพิ่มตัวแปรของจำนวนประชากรของประเทศที่ทำการค้าระหว่างกัน ซึ่งได้ข้อสรุปว่า จำนวนประชากรส่งผลต่อการค้าระหว่างประเทศ คือ ประเทศผู้ส่งออกสินค้าหากมีการเพิ่มของจำนวนประชากร จะส่งผลต่อปริมาณสินค้าที่ส่งออกสู่ตลาดโลกน้อยลง รวมถึงการที่ประเทศผู้นำเข้ามีจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ย่อมส่งผลต่อความต้องการสินค้าและบริการในปริมาณที่สูงขึ้น และส่งผลต่อมูลค่าการค้าที่เพิ่มสูงขึ้นไปด้วย และสำหรับการรวมกลุ่มระหว่างประเทศ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการรวมกลุ่มระหว่างประเทศมีผลต่อการค้าระหว่างกัน กล่าวคือ จะส่งผลต่อมูลค่าการนำเข้าสินค้าในทางบวก แสดงว่าเมื่อมีการรวมกลุ่มจะส่งผลต่อการค้าระหว่างประเทศมากขึ้นกว่าการที่ยังไม่รวมกลุ่ม

ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า ตั้งแต่ปี 2535 – 2551 แนวโน้มของมูลค่าการนำเข้าสินค้าของไทยกับประเทศคู่ค้าเพิ่มขึ้นในทุกประเทศ โดยประเทศนอกกลุ่ม 3 ประเทศ คือ ญี่ปุ่น อเมริกา และจีน ถือว่ามีสัดส่วนของมูลค่าสินค้าที่ไทยนำเข้าสูงกว่าประเทศที่อยู่ในกลุ่ม โดยญี่ปุ่นเป็นประเทศที่ไทยนำเข้าสินค้ามูลค่ามากที่สุด คือ สินค้าประเภทเครื่องจักรกลและส่วนประกอบ และประเทศ

สหรัฐอเมริกา คือ สินค้าประเภทแผงวงจรไฟฟ้า และประเทศจีนเริ่มมีการส่งออกสินค้าประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า คอมพิวเตอร์และเครื่องจักรมากขึ้น

สำหรับการศึกษาของประเทศภายในกลุ่ม ไทยมีการนำเข้าสินค้าจากภูมิภาคอาเซียนเพิ่มขึ้น ตั้งแต่ ปี 2535 เป็นต้นมา โดยสินค้าที่ไทยนำเข้าจากอาเซียนในช่วงแรก คือ น้ำมันสำเร็จรูป โดยสินค้าที่ไทยเริ่มนำเข้าจากอาเซียนเพิ่มขึ้นในช่วงต่อมา คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ มาเลเซียถือเป็นประเทศที่มีมูลค่าการค้ากับไทยมากที่สุดในภูมิภาค โดยซื้อขายสินค้าประเภทน้ำมันดิบ จึงส่งผลให้มูลค่าการค้าระหว่างกันสูงกว่าประเทศอื่นๆ ภายในภูมิภาค และกัมพูชา คือประเทศการค้ากับไทยน้อยที่สุดในภูมิภาค เนื่องจากสินค้าที่ค้ากันส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าประเภทเกษตรกรรม จึงทำให้มูลค่าไม่สูงเท่ากับประเทศที่ค้าขายสินค้าประเภทอุตสาหกรรม อาทิ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ รวมทั้งประเทศเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งจะส่งผลให้มูลค่าการค้าสูงกว่า

ข้อเสนอแนะ

- 1) การพัฒนาทางด้านโลจิสติกส์ของประเทศรวมทั้งการพัฒนาทางด้านการคมนาคมขนส่งภายในภูมิภาคให้เกิดประสิทธิภาพ รวดเร็ว โดยที่ใช้ต้นทุนในการขนส่งต่ำที่สุด
- 2) การเร่งประสานความร่วมมือระหว่างประเทศของประเทศในภูมิภาค ในด้านต่างๆ อาทิ ความร่วมมือทางการค้า การลงทุน รวมทั้งความร่วมมือในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภายในภูมิภาคให้มีความทันสมัย และสามารถแข่งขันได้กับประเทศต่างๆ ในโลก